

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-40552758-203.05.15-22783858
Konu : Yurt Dışı Sözleşme ve Borçlanma İşlemleri Hk.

26.03.2021

GENEL YAZI

1- Bilindiği üzere, 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanuna göre, Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler, on sekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreler arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerini, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri hâlinde borçlanabilmektedir.

Yurt dışı borçlanma işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile işlem süreçleri, 1.8.2019 tarihine kadar 8.6.2011 tarihli ve 2011/48 sayılı Genelge, bu tarih sonrasında ise 15.8.2019 tarihli ve 2019/16 ve 10.1.2021 tarihli ve 2021/2 sayılı Genelgelerle belirlenmiştir.

Anılan genelgelerle, borçlanmanın şartları, borçlanmaya esası belgeler, başvurulacak kuruluş ve birimler, borç miktarının hesaplanması, borçlanılacak sürenin tespiti, borç miktarının tebliği, borç miktarının ödenmesi v.b. konularına ilişkin tüm hususlar tereddüte mahal bırakmayacak şekilde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Aynı şekilde, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelere ilişkin olarak yürütülecek iş ve işlemlerin usul ve esasları da sosyal güvenlik sözleşmeleri genelgesi ile düzenlenmiştir.

Söz konusu genelgelerde, uygulanacak mevzuatın belirlenmesi, sözleşme kapsamında aylık bağlanması, aylıkların hesaplanması, hastalık ve analık sigortasının uygulanması vb. konulara ilişkin hususlar, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile bunların hak sahiplerinden sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında talepte bulunanların, tahsis öncesi (hizmet birleştirme işlemleri, talep intikal işlemleri, vb.) ve tahsis işlemleri (aylık bağlama işlemleri) da dahil olmak üzere pek çok konu ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Yürürlükte olan 33 sosyal güvenlik sözleşmesi/anlaşmasından 19'u sağlık uygulamalarını da kapsamakta olup, Yurt Dışı Sağlık Uygulamaları konulu 28.7.2020 tarihli ve 8949028 sayılı Genel Yazı ile Kurum Sigortalıları Sağlık Sistemi (KUSAS) ve Yurtdışı Provizyon, Aktivasyon ve Sağlık Sistemi (YUPASS) ile ilgili yapılması gereken iş ve işlemler talimatlandırılmıştır.

Ancak, sosyal güvenlik il müdürlüklerinden (SGİM) Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne (EHGM) intikal eden yazılar incelendiğinde, yukarıda belirtilen mevzuata uygun hareket edilmediği, eksik ve hatalı işlemler yapıldığı tespit edilmiştir.

Kurumumuz; değişen sosyal güvenlik ihtiyaç ve risklerine karşı toplumu güvence altına alarak, güvenilir, kaliteli ve yenilikçi bir anlayışla, sürdürülebilir sosyal güvenlik hizmeti sunmak misyonunda olup, yenilikçi ve insan odaklı anlayışla topluma kaliteli hizmet sunan, sürdürülebilirliğini sağlamış, güçlü ve saygın bir Kurum olma vizyonuna sahiptir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Anılan misyon ve vizyona uygun şekilde hareket ederek, yapılan iş ve işlemlerde vatandaş mağduriyetine yol açmayacak şekilde gerekli dikkat ve hassasiyetin gösterilmesi önem arz etmektedir.

Bu itibarla, öncelikle yukarıda açıklanan mevzuatın dikkatle incelenerek işlem yapılması, tereddüte düşülmesi halinde ise görüşe esas olayın ayrıntılı olarak açıklandığı yazıya konuya ilişkin bilgi ve belge örnekleri de eklenerek EHGM'den görüş istenmesi gerekmektedir.

2- Sözleşme Aylıklarına Ait İşlemlerin Taşra Ünitelerine Devri hakkındaki 12.12.2020 tarihli ve 15679603 sayılı Genel Yazı ile sözleşmelere göre yapılacak işlemlerin uygulanma usul ve esasları açıklanmış, İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesine ait olanlar hariç olmak üzere, tüm sözleşmeli ülkelere ait iş ve işlemler ile sicil ve tahsis dosyaları 31/12/2020 tarihinden itibaren ünitelere devredilmiştir.

Bu tarih itibarıyla, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile bunların hak sahiplerinden sosyal güvenlik sözleşmeleri kapsamında talepte bulunanların işlemleri üniteler tarafından yapılmaktadır.

Yetki devri sonrasında EHGM ile yapılan yazışmalarda ciddi bir azalma olduğu memnuniyetle müşahede edilmiş olmakla birlikte, münferit de olsa yetki devri kapsamında ünitelerce yapılması gereken yazıların EHGM'ye gönderilmeye devam edildiği tespit edilmiştir.

Kurumumuzun misyon ve vizyonuna uygun olarak sigortalı ve hak sahiplerinin iş ve işlemlerinin zamanında sonuçlandırılması önem arz etmekte olup, gereksiz yazışmaya neden olmamak adına yetki devri kapsamında olan işlemlerin SGİM'ce yürütülmesi ve buna ait yazıların EHGM'ye gönderilmemesi hususunda gereken hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

3- 19.7.2019 tarihli ve 30836 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunda yapılan değişiklikler 1.8.2019 (dahil) tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu değişikliklerden etkilenmemek için bu tarihten önce Kurumumuza çok sayıda yurt dışı borçlanma talebinde bulunulduğu ve bu taleplerin büyük bir bölümünün sonuçlandırıldığı bilinmekle birlikte, talimat istenen konulardan hala 1.8.2019 tarihinden önceki taleplerin olduğu da gözlenmektedir. Yurt dışı borçlanma işlemlerinde borçlanma tutarının talep tarihindeki kazançlar üzerinden hesaplandığı hususu da göz önüne alındığında, işlemlerin geciktirilmeksizin bir an önce sonuçlandırılması önem taşımaktadır.

Bu itibarla, yukarıda belirtilen iş ve işlemlerin, sigortalılarla Kurumumuzu yargı mercileri de dahil olmak üzere diğer kurum ve kuruluşlar nezdinde karşı karşıya getirmeyecek şekilde ilgili mevzuat doğrultusunda ve makul süreler içinde sonuçlandırılmasını, ayrıca 1.8.2019 tarihinden önce yapılmış olan yurt dışı borçlanma taleplerine ilişkin işlemlerin ivedi olarak tamamlanmasını rica ederim.

İsmail ERTÜZÜN
Kurum Başkanı a.
Genel Müdür V.

Dağıtım:
Gereği:
Taşra Teşkilatı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

